
MALARSTWO ERWINA SÓWKI

Wystawa Malarstwo Erwina Sówki zaprezentuje obrazy ze zbiorów Muzeum Śląskiego w Katowicach, Muzeum Historii Katowic oraz Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu.

Szukam w sztuce piękna, bo to mają oglądać ludzie, a oni chcą doświadczać piękna. To jest tak, jakbym chciał oddać obrazowi część duszy /Erwin Sówka/

Muzeum w Raciborzu po raz pierwszy prezentuje twórczość jednego z najbardziej znanych i rozpoznawalnych malarzy nieprofesjonalnych na Górnym Śląsku, zwanego *śląskim Nikiforem* **Erwina Sówki**. Artysta pochodzi z Katowic. Urodził się w 1936 roku w Giszowcu, po II wojnie światowej mieszkał na Nikiszowcu, w latach 80. XX w. przeprowadził się do dzielnicy Zawodzie, gdzie mieszka i tworzy do dziś. Erwin Sówka przez wiele lat pracował jako górnik w kopalni węgla *Wieczorek* w Nikiszowcu. Przy kopalni działało ognisko plastyczne pod nawą Grupa Janowska, zrzeszające malarzy nieprofesjonalistów. Najbardziej znani twórcy tej Grupy to: Teofil Ociepka, Paweł Wróbel, Ewald Gawlik, Paweł Stolorz i Bolesław Skulik. Erwin Sówka trafił do niej ok. 1955 roku. W ognisku plastycznym nauczył się podstaw malarstwa perspektywy i kompozycji. Sówka najpierw malował temperą, a dopiero w latach 60. XX wieku sięgnął po farby olejne. W Grupie Janowskiej każdy malował *po swojemu*, dyskutowało się o obrazach i sztuce, wspólnie organizowano wystawy. Po przejściu na emeryturę w 1986 roku, artysta poświęcił się malarstwu. Erwin Sówka stworzył setki obrazów, które trafiły do kolekcji wielu muzeów i kolekcjonerów sztuki w Polsce i zagranicą. Jest artystą samoukiem, niezależnym, nieograniczonym w swojej twórczej wyobraźni. Tematem obrazów Sówki są krajobrazy śląskie. Na jego pracach widnieją śląskie familoki, zwłaszcza z Nikiszowca, ogródki działkowe i współczesne osiedla z wielkiej płyty. W tej scenerii artysta umiejscawia m.in. wyobrażenia raju. Ulubionym tematem i charakterystycznym motywem obrazów Sówki są akty kobiece. Sówka nazywany jest *malarzem gołych bab*.

Erwin Sówka w swym malarstwie wykorzystuje symbole i mity górnicze. Częste motywy w jego obrazach to kopalnia, uroczystości i święta oraz życie codzienne rodzin górniczych. Elementy rzeczywiste mieszają się na jego płótnach z elementami wyobraźni.

W twórczości Erwina Sówki znajduje się także tematyka religijna, inspirowana Biblią (zwłaszcza Księgą Rodzaju i Apokalipsą św. Jana) oraz związana z kultem świętej Barbary.

Na wielu jego obrazach Erwina Sówki występują elementy ikonografii hinduskiej i buddyjskiej. Filozofię Dalekiego Wschodu poznał on dzięki Andrzejowi Urbanowiczowi (artysta, malarz, współzałożyciel śląskiej sceny artystycznej *Oneiron*).

Twórczość Erwina Sówki zyskała światowy rozgłos. Jego prace były wystawiane galeriach w Polsce i zagranicą. Na temat jego działalności artystycznej powstało wiele opracowań naukowych i popularnych, nakręcono reportaże i filmy, z których najbardziej znany jest *Angelus* Lecha Majewskiego (2001) oraz *Erwin Sówka* Adama Sikory (2005).

Artysta jako jeden z niewielu Polaków posiada swój biogram w Światowej Encyklopedii Sztuki Naiwnej.